

Številka 8 — Leto III

Novo mesto, 3. avgusta 1975

Novoteks

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

30. VIII. 1950

se je izpolnilo geslo

★ TOVARNE DELAVCEM ★

25 let samoupravljanja

„S prevzemom proizvodnih sredstev v državne roke še ni bila uresničena akcijska parola delavskega gibanja: Tovarne delavcem!, kajti parola: Tovarne delavcem, zemljo kmetom! ni abstraktna propagandistična parola, temveč parola, ki ima v sebi globok vsebinski smisel, saj vsebuje cel program socialističnih odnosov v proizvodnji glede družbene lastnine, glede pravic in dolžnosti delovnih ljudi in potemtakem ga moremo in moramo uresničiti, ako hočemo resnično zgraditi socializem.“

Iz govora maršala Tita 27. VI. 1950

Pred četrto stoletja, 27. junija 1950, je bil na izrednem zasedanju Zveze ljudske skupščine izglasovan zakon zgodovinskega pomena o delavskem upravljanju v gospodarskih podjetjih.

Petindvajset let je od prelomnega zgodovinskega trenutka, ko so delavci jugoslovanskih narodov in narodnosti prevzeli upravljanje državnih gospodarskih podjetij in višjih gospodarskih združenj v svoje roke.

Samoupravljanje delavcev ni nova ideja niti posebnost jugoslovanskega modela socializma. To je spremenljivi pojav vseh revolucionarnih gibanj ljudskih množic, začeti s drugo polovico prejšnjega stoletja. Tedaj so prvič v zgodovini delavskega gibanja razglasili idejo: TOVARNE DELAVCEM! Ta ideja je bila živa že v velikih revolucionarnih dneh leta 1948, ko je evropski proletarijat omajal temelje absolutizma. Ta ideja je živela tudi v akcijah prve internacionale in je našla popoln izraz v velikih dnevnih pariških komune. Ponovno je ta ideja oživela v oktobrskih dogodkih pod Leninovim vodstvom v obliki „delavske kontrole“, potem pa tudi v obliki tovarniških odborov v več evropskih državah, ki jih je vzvalovil revolucionarni polet velikega oktobra. O zahtevi, da delavci sodelujejo v upravljanju gospodarstva, razpravljajo danes skoraj na vseh koncih sveta.

Titovi daljnovodnosti in političnemu vodstvu se imamo zahvaliti, da smo v Jugoslaviji to idejo uveljavili v praksi. Samoupravljanje se pri nas razvija že celih 25 let kot temeljni proizvodni odnos socialistične družbe.

Že med NOB so se pokazale prve težnje po samoupravljanju delavcev. Že v začetku septembra 1941 je bil ustanovljen odbor delavske kontrole v topilnici antimona v Krupnju na osvobojenem ozemlju. Kmalu zatem so bili tudi v nekaterih podjetjih oziroma obratih ustanovljeni delavski odbori kot organi

upravljanja. Zelo značilno je, da je bilo to že v prvih dneh revolucije jugoslovanskih narodov. V tem se izpričuje jasna težnja po korenitih socialnih spremembah v družbi.

Takoj po vojni smo se lotili sistematičnega podružabljanja proizvodnih sredstev. Organizirali smo državno upravljanje gospodarstva in centralizirali gospodarske funkcije. A že v tem prvem administrativnem obdobju graditve socializma v Jugoslaviji smo imeli neke specifične oblike delavskega sodelovanja v upravljanju gospodarstva. Tu je treba še posebej poudariti, da obdobje administrativnega centralizma ni moglo udušiti ogromne iniciativnosti ljudstva, razvite v NOB. Zato so nenehno prihajale na dan različne oblike samouprave.

Že leta 1945 smo z zakonom vzpostavili institucijo delavskih poverjenikov kot predstavnikov delavcev. V praksi so se razvila tudi proizvodna posvetovanja kot ena izmed oblik delavskega sodelovanja v upravljanju proizvodnje.

Administrativno upravljanje gospodarstva, ki je bilo sicer v začetku nujno, je sčasoma postalo ovira hitrejšemu razvoju proizvodnih sil in socialističnih družbenih odnosov. Nadaljnji razvoj socializma in potrebe gospodarskega razvoja so narekovali temeljite spremembe v sistemu gospodarjenja in upravljanja gospodarstva.

Hkrati s temi prizadevanji pa se je napad informbiroja razširil na vso notranjo in zunanjo politiko Jugoslavije, na politično vodstvo in družbeni sistem.

Navzlic vsem pritiskom je Jugoslavija ravno v tem obdobju še odločneje ubrala pot demokratizacije notranjega razvoja. Še odločneje smo se oprli na pobudo in sposobnost delavskega razreda in delovnih ljudi nasploh. Vzpostaviti je bilo treba socialistično demokracijo kot neposredno demokracijo, kot sistem, v katerem dejansko poli-

tično in ekonomsko oblast opravlja neposredno delavski razred, in premagati situacije, ki lahko povzročijo hude deformacije v socialističnem razvoju. V svojem bistvu je tak sistem imel globok human pomen graditve socializma zaradi človeka.

Vse to je bilo tudi glavni povod in pobuda, da sta pred do- brega četrto stoletja, 23. decembra 1949, predstavnika vlade in sindikata, danes že pokojna Boris Kidrič in Djuro Salaj sprejela skupno navodilo o ustanavljanju in delu delavskih svetov. Dozorelo je spoznanje, da sta nacionalizacija proizvodnje in prenos podjetij v upravljanje delovnim kolektivom dve plati istega procesa – osvoboditve dela. To navodilo je vsekakor tudi prvi javni pisani dokument v četrtoletni samoupravni praksi v naši državi.

Prav gotovo velja, da je 25. obletnica jugoslovanskega samoupravljanja prav toliko jubilejna obletnica posameznih podjetij, ki so prva sprejela načela samoupravljanja, kot celotnega jugoslovanskega gospodarstva. NOVOTEKS spada med podjetja, ki so v letu 1950 sprejela zakon o samoupravljanju. 30. avgusta 1950 je delovni kolektiv NOVOTEKSA sprejel načela samoupravljanja, s tem datumom je postal lastnik tovarne.

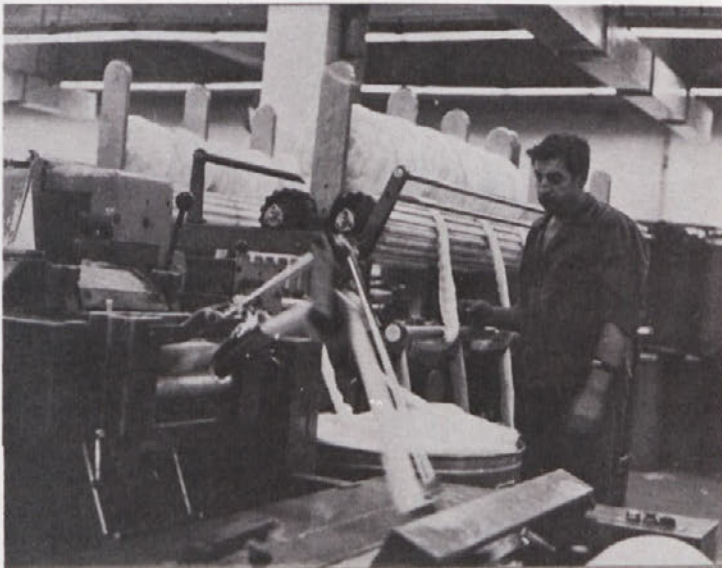
Načelo samoupravljanja je v delovnem kolektivu vzbudilo novo delovno zavest, iskali smo novih poti v proizvodnji, novih

poti na trg, prisluhnili smo utripu potreb, ki so se vse bolj kazale doma in onstran meja. Saj tudi domači trg, soseditvo, evropski trg niso ostali brez posluha za dogajanja pri nas, za nov elan, ki ga je prineslo načelo samoupravljanja, in seveda za kvaliteto, ki jo je naša proizvodna zavest iskala in našla, jo uveljavljala v domačih razmerah in ji ob tem utirala – zelo uspešno – pota v svet.

Ob tem jubileju smo ponosni, ker je tudi naša delovna organizacija vztrajno hodila po tej pomembni poti z drugimi vodilnimi podjetji v Jugoslaviji, da je prav tako v četrto stoletja naš delovni kolektiv ustvaril vse pogoje za obstoj in razvoj podjetja, za njegovo razširitev, za modernizacijo proizvodnje, ki v veliki meri krije potrebe domačega trga in dovoljuje, da se podjetje uspešno vključuje v mednarodno delitev dela.

Zavedamo se, da samoupravljanje ni zaključen proces, marveč narekuje nenehno iskanje novih oblik, ki v novih pogojih še bolj zagotavljajo neposredno sodelovanje delovnih ljudi v odločanju o trenutnih in zgodovinskih interesih socializma.

Ob zgodovinski obletnici se obvezujemo, da bomo tudi v prihodnje zastavili vse sile za nadaljnji razvoj samoupravljanja, za gospodarsko rast delovne organizacije, saj v tem vidimo smisel gospodarskega razcveta in sodelovanja v naši gospodarski skupnosti.

Samoupravljalci imajo usodo v svojih rokah

Mladinska delovna akcija „Suha krajina“

Mladinske delovne akcije lokalnega, republiškega in zveznega značaja predstavljajo eno od pomembnih oblik interesnega združevanja mladih, saj mladi prostovoljno združujejo svoje delo za zadovoljevanje družbeno-ekonomskih in drugih interesov širše družbeno-politične skupnosti. Mladinska delovna akcija je družbeno ovrednotena in priznana oblika dela mladih, preko katere se razvijajo tovarštvo, bratstvo in enotnost, delovne navade, solidarnost, kolektivnost itd. Hkrati je tudi šola samoupravljanja, saj je delo v brigadi zasnovano na samoupravnih osnovah.

Namen mladinskih delovnih brigad je predvsem pomagati najbolj nerazvitim predelom, katerih prebivalci si sami ne morejo pomagati iz revščine, zato jim je širša solidarnost nujno potrebna.

Na območju občine Novo mesto je več predelov, ki jih lahko na podlagi znanih kriterijev opredelimo kot nerazvite, čeprav je občina kot celota razvita. V zadnjih letih je dosegla vidne uspehe tako na gospodarskem, kot na številnih drugih področjih, toda kljub temu imamo še precejšnje število krajev, kjer se v vsem povojnem obdobju ni veliko spremenilo in kjer živijo ljudje še v dokaj težkih razmerah. Eno takih območij, ki ga lahko opredelimo kot nerazvito, je nedvomno Suha krajina.

Mladinska delovna akcija se je začela letos v krajevni skupnosti Hinje. V tej krajevni skupnosti je 11 naselij s približno 1200 prebivalci. Zaposlenih je le 81 občanov, ki se vozijo na delo v glavnem v 65 km oddaljeno Ljubljano, Stražo in Žužemberk; v domačem kraju jih je zaposlenih le 21.

To kraško območje je hribovito in slabo rodovitno, zato so pogoji za kmetijstvo izredno slabi, saj ni možna strojna obdelava zemlje. Kljub tako neugodnim pogojem pa je kmetijstvo še vedno za 90 % prebivalstva edini vir preživetja.

Največja težava Suhe krajine je oskrba s pitno vodo, saj imata vodovod le dve vasi. V vseh drugih vaseh je kapnica še vedno osnovna pitna voda, ki pa jo v sušnih dnevih pogosto zmanjka in jo je zato potrebno dovažati.

Zaradi težkih življenjskih pogojev je OK ZSMS Novo mesto sprejela sklep, da z mladinskimi akcijami pomaga spremeniti podobo tega kraja, da bo v naslednjih 10 letih vsaj približno taka kot jo kažejo razvita področja Slovenije.

Program delovne akcije vsebuje predvsem naslednja dela: preskrba z vodo celotne Suhe krajine, ureditev cestnega omrežja, gozdarsko-kmetijska ureditev in sanacija naselij.

Letos bo 600 brigadirjev v petih izmenah gradilo vodovod. Sredstva za vsa ta dela bi zbrali

solidarno na enak način, kot v preteklem letu za Kozjansko. O tem predlogu je že razpravljala novomeška občinska skupščina in predlog na vseh treh zborih v celoti podprla.

Te delovne akcije so se do sedaj udeležili naslednji Novoteksovi mladinci: Bojan Pure-

ber, komandant brigade, in Stane Gazvoda iz TOZD TKANINA ter Ciril Progar iz skupnih služb. Tako so prispevali svoj delež k razvoju tega območja. S solidarnostno akcijo bomo pomagali nerazvitemu področju Dolenjske, s tem pa vsej družbi in tudi sami sebi.

Črnogorke v Novoteksu

Konec junija se je v Novem mestu mudila karavana prijateljstva, ki jo vsako leto prirejajo v druge kraje članice Konference za družbeno aktivnost žensk iz Hercegovine. Gostje so si ogledale tudi NOVOTEKS, kjer so bile s pristrčnim sprejemom še posebej zadovoljne. (Foto: R. Bačer)

Konferenca za družbeno aktivnost žensk pobratenega mesta Hercegnovi je sklenila, da ob obisku Novega mesta obišče tudi našo delovno organizacijo.

27. junija smo sprejeli 56 žensk iz Hercegnovega. V imenu zaposlenih in družbenopolitičnih organizacij Novoteksa je gostje pozdravil Danilo Kovačič. Orisal jim je razvoj tovarne in napore naših delovnih ljudi od začetka do danes, da je Novoteks postal ena vodilnih tekstilnih tovarn v Jugoslaviji.

Po ogledu otroškega vrta in tehnološkega procesa v Novoteksu so si gostje ogledale Novo mesto z Gorjancev. Pri planinskem domu Vinka Padersiča pri Gospodični smo nadaljevali razgovore. Gostje je predvsem zanimala družbenopolitična aktivnost žensk, skrb za zaposleno mater, nočno delo žensk, družbeni in osebni standard itd. Iz odgovorov na vprašanja so naše gostje dobile popolno sliko pogojev, v katerih dela naša zaposlena žena. Na koncu so nam predstavile svoj kraj in aktivnost žensk Hercegnovega.

Med drugim so povedale: „Hercegnovi leži v črnogorskem primorju ob vhodu v Bokako-

torski zaliv. Mesto – staro je približno 600 let – ima zelo dobro ohranjene zgodovinske arhitektonske spomenike. Zaradi toplih vetrov in ugodne klime je mesto skozi vse leto polno cvetja. Zato Hercegnovi imenujemo tudi mesto cvetja in je primeren za letni in zimski oddih. Ta večno zeleni kraj je eden najlepših na naši jadranski obali.

Ljudje so zaposleni v glavnem v turističnih, hotelsko-gostinskih delovnih organizacijah. Poleg tega pa tudi na velikih dobro vpeljanih plantažah zgodnjih kultur kmetijskega kombinata.

V začetku leta praznujemo v Hercegnovem „praznik mimoz“. Tega ste se udeležili tudi vi, saj ste v tem času organizirali modno revijo. Za ta praznik živi vse mesto in okolica, ta edinstvena folklorna prireditev pa privablja tudi tisoče gostov iz drugih dežel.“

Zal je čas potekel in morali smo se posloviti. Obljubili smo, da jih bomo tudi mi obiskali.

Ženske Hercegnovega pozdravljajo vse zaposlene, posebno tovarišice, in nam želijo kar največ delovnih uspehov.

Brigadirji pomagajo Suhi krajini k hitrejšemu napredku.

Predstavljamo van TOZD Konfekcija

V letu 1970 je bil v okviru tovarne Novoteks ustanovljen konfekcijski obrat za izdelovanje hlač z namenom, da bi podjetje razširilo svoj proizvodni program oziroma prodajni asortiman. V zelo kratkem času se je Novoteksov obrat konfekcije povzpел med najkvalitetnejše in najmočnejše proizvajalce hlač za moške, ženske in otroke. Kmalu obstoječe strojne zmogljivosti konfekcije niso več zadoščale povpraševanju na domačem, kakor tudi na tujem trgu. Treba je bilo misliti na nove zmogljivosti. V Novoteksu so se odločili za dva nova konfekcijska obrata, in sicer v Trebinju in na Vinici. To sta dva kraja, kjer je bilo zaposlenih zelo malo ljudi in smo tako z lahkoto dobili delovno silo, po drugi strani pa smo tem ljudem pomagali dvigniti njihovo kupno moč, njihov standard, skratka, pomagali smo jim pri njihovem razvoju.

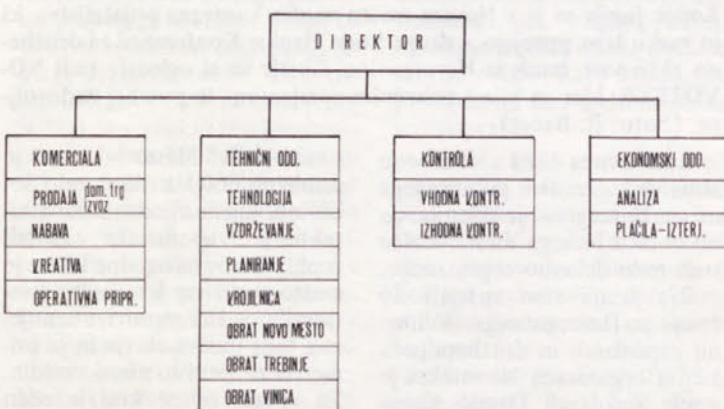
Tako smo 4. oktobra 1973 v Trebinju svečano odprli novo najsodobnejše opremljeno konfekcijsko tovarno z dvema proizvodnima trakovima in 200 pretežno mladimi delavci.

Ob praznovanju dneva republike, 29. novembra 1973, je bil svečano pre-rezan trak na tretjem obratu Novoteksove konfekcije na Vinici. Popolnoma nova proizvodna hala je opremljena z najsodobnejšimi stroji za izdelovanje hlač in ženskih kril. Ob otvoritvi je bilo zaposlenih 75 delavcev, prav toliko pa jih je bilo na priučevanju. V bližini tovarne je tudi stanovanjski blok za vinskih delavce, ki je rešil nekaj najbolj perečih stanovanjskih problemov.

25. decembra 1973 so predstavniki Novoteksa na osnovi temeljitih študij komisije za ustanovitev TOZD podpisali samoupravni sporazum o združitvi temeljnih organizacij združenega dela v OZD Novoteks, ki združuje pet TOZD: TOZD Tkanina Novo mesto, TOZD Predilnica Metlika, TOZD Konfekcija Novo mesto, TOZD Strešnik Dobruška vas, TOZD Trgovina Novo mesto.

Danes ima TOZD Konfekcija tri delovne enote, in sicer: DE Novo mesto, DE Trebinje in DE Vinica, ki zaposlujejo 936 ljudi. Po zadnji organizacijski shemi je TOZD Konfekcija organiziran takole:

ORGANIZACIJSKA SHEMA TOZDA KONFEKCIJE

Poslovanje TOZD Konfekcija nam bo prikazala primerjalna analiza prvega polletja v letu 1975 z letom 1974.

1. Proizvodnja v komadih

Leto 1974	DE Novo mesto	DE Trebinje	DE Vinica	Skupaj
januar	45000	22094	12257	79351
februar	43019	23079	17000	83098
marec	45773	22065	17173	85011
april	47853	25463	18689	92005
maj	45452	28161	19003	92616
junij	36293	27047	17906	81246
skupaj	263.390	147.909	102.028	513.327

Leto 1975	DE Novo mesto	DE Trebinje	DE Vinica	Skupaj
januar	49200	29252	41018	119470
februar	46966	32400	37962	117328
marec	49170	33750	39818	122738
april	31389	31050	30351	92790
maj	21014	20499	23586	65099
junij	40272	28366	27647	96285
skupaj	238.011	175.317	200.382	613.710

Iz podatkov je razvidno, da se je proizvodnja v DE Novo mesto zmanjšala za 10 %, v DE Trebinje povečala za 19 %, v DE Vinica za 96 %; skupna polletna proizvodnja se je v primerjavi z lanskeletno povečala za 20 %.

2. Prodaja

Leto 1974	domači	izvoz	trgovine	skupaj
januar	49093	21221	2255	72569
februar	49321	14021	4242	67584
marec	60336	27944	693	88973
april	49977	24526	2564	77067
maj	57228	15464	2796	75488
junij	33974	21883	861	56718
skupaj	299.929	125.059	13.411	438.399

Leto 1975	domači	izvoz	trgovine	skupaj
januar	89845	43611	1665	135121
februar	94999	33084	1932	130015
marec	62664	47885	3811	114360
april	25176	42035	3481	70692
maj	10335	18394	6406	35135
junij	40792	22452	10785	74029
skupaj	323.811	207.461	28.080	559.352

Prodaja je v letošnjem polletju za 120.953 komadov večja od lanskeletne. Najbolj se je povečala v izvozu in pri domači trgovini.

3. Fakturirana realizacija - plačana realizacija

Leto 1974	fakturirana r.	plačana r.	
januar	11.859.168,36	8.533.783,90	
februar	11.340.429,30	11.289.228,55	
marec	13.260.265,55	12.240.674,50	
april	11.810.861,62	8.509.734,70	
maj	10.420.733,50	12.460.062,75	
junij	9.272.445,11	8.747.268,05	
skupaj	67.936.903,44	61.780.752,45	91 %

Leto 1975	fakturirana r.	plačana r.	
januar	26.846.959,56	8.601.816,20	
februar	24.787.610,30	10.175.238,95	
marec	18.320.830,58	18.865.363,05	
april	11.048.795,12	13.203.840,75	
maj	1.887.505,61	11.503.495,00	
junij	8.483.549,07	11.596.114,75	
skupaj	91.375.250,55	73.945.868,70	80 %

Skupna fakturirana realizacija je v prvem polletju 1975 za 23.411.347,11 večja od lanskeletne, plačana realizacija pa za 12.165.116,25. Na fakturirano realizacijo v letošnjem letu je močno vplival program 108 števil in nenasičenost predvsem domačega trga s konfekcijskimi izdelki. Na plačano realizacijo pa je imela velik vpliv vsesplošna nelikvidnost večine kupcev naših izdelkov.

V proizvodni hali TOZD Konfekcija je vedno delavno vzdušje.

4. Terjatve - vezava dni

Leto	1974	1975
januar	27.374.254,33	43.535.754,80
februar	25.995.068,33	57.304.139,15
marec	25.599.528,43	54.864.686,45
april	28.414.696,79	52.425.141,05
maj	25.761.261,09	43.630.986,05
junij	25.507.885,89	40.219.876,39

povprečne terjatve 158.652.694,86:6 = 26.442.115,81 291.800.583,89

Koeficient obračanja terjatve v prvem polletju 1974:

$$K_{1974} = \frac{\text{produkt. - VI}}{\text{povprečne terjatve}} = \frac{84601529,85}{48633430,65} = 1,74$$

Vezava dni:

$$180 : 1,74 = 104 \text{ dni}$$

$$K_{1975} = \frac{\text{produkt. - VI}}{\text{povprečne terjatve}} = \frac{63074648,24}{26442115,81} = 2,38$$

Vezava dni:

$$180 : 1,74 = 104 \text{ dni}$$

Koeficient obračanja terjatve v prvem polletju leta 1974 je znašal 2,38, kar pomeni, da smo morali na plačilo prodanega blaga čakati povprečno 75 dni. Ta podatek velja za celotne terjatve, medtem ko je za domači trg čas čakanja na plačilo precej daljši. Koeficient obračanja terjatve v prvem polletju 1975 je precej nižji, kar je posledica slabše plačilne sposobnosti naših kupcev v primerjavi z lanskim letom. Ta koeficient je v letošnjem polletju 1,74, kar pomeni, da na plačilo prodanega blaga čakamo povprečno 104 dni.

To je nekaj podatkov o poslovanju TOZD Konfekcija. Vsi vemo, da je konfekcija danes v težkem položaju, da je bilo treba sprejeti sanacijske ukrepe, ki bodo takšno stanje popravili, vsi pa tudi upamo, da se bo to stanje z večjo osebnostno zavzetostjo in odgovornostjo ter s pametno proizvodno in prodajno politiko izboljšalo in da bo dobil delavec - proizvajalec, neglede na kateri TOZD dela, za enako vloženo delo enak kos kruha.

TEODORA KOVACIČ

Kvaliteta v TOZD Tkanina

Služba kontrole seznanja bralce, da smo v mesecu juniju naredili naslednje:

II. kvaliteta 5.664,80 m 1,71 %

ostanki 11.431,00 m 3,46 %
330.734,50 m 100,00 %

Slabe kvalitete smo naredili po obratih:

PREDILNICA: 308,20 m
II. kval. 67,50 m
ost. I. 235,70 m
ost. II. 42,00 m
ost. III. 59,00 m
kg. 712,90 m
šk. 712,90 m

PREDILNICA METLIKA: 364,90 m
II. kval. 52,20 m
ost. I. 206,80 m
ost. II. 26,00 m
ost. III. 52,30 m
kg. 703,40 m
šk. 703,40 m

SKUPNA METRAŽA: 313.638,70 m 94,83 %

Sedaj je tudi napis Novoteks na novem skladišču konfekcije popoln.

PRIPRAVA:

II. kval. 518,90 m
ost. I. 59,50 m
ost. II. 145,10 m
ost. III. 41,60 m
kg. 37,80 m
šk. 6,20 m
809,10 m

da bo čimveč prve kvalitete, ker le ta najde pot do potrošnika.

IVO IVKOVIČ

TKALNICA:

II. kval. 2.708,30 m
ost. I. 1.407,20 m
ost. II. 1.870,90 m
ost. III. 540,40 m
kg. 750,60 m
šk. 76,00 m
7.353,40 m

PLETILNICA:

II. kval. 129,80 m
ost. I. 27,00 m
ost. II. 73,70 m
ost. III. 18,00 m
kg. 28,70 m
šk. 1,20 m
278,40 m

APRETURA:

II. kval. 1.385,80 m
ost. I. 1.188,00 m
ost. II. 1.802,20 m
ost. III. 831,40 m
kg. 1.008,20 m
šk. 212,90 m
6.428,90 m

neregularna metraža:

II. kval. 248,90 m
ost. I. 162,20 m
ost. II. 154,30 m
ost. III. 44,70 m
kg. 190,60 m
šk. 9,40 m
810,10 m

SLABE KVALITETE

JE SKUPAJ 17.095,80 m

Služba kontrole ponovno poziva, da si še bolj prizadevamo,

Nasvet za dopustnike

primerih nezavest. Sončarica je zelo nevarna za svetlolase ljudi, majhne otroke, plešaste glave in za ljudi, ki so pred kratkim utrpeli pretres možganov ali kako drugo poškodbo v glavi. Takega bolnika takoj prenesemo v senčnat in hladen prostor in ga položimo na posteljo. Vzglavje naj bo nekoliko dvignjeno. Na glavo mu položimo mrzle obkladke ali vrečko z ledom. Če je pri zavesti, mu lahko po žličkah dajemo hladne sokove, limonado, čaj, nikakor pa ne alkohola ali črne kave. Potrebno je poklicati zdravnika.

Družbena samozaščita

Samozaščita pomeni, preprosto povedano, da varujemo sami sebe, da se znamo sami zavarovati in braniti. Če se sami ne bomo znali dovolj uspešno in pametno braniti kot organizirana socialistična samoupravna družba in kot posamezniki, nas tudi nihče drug ne bo.

Glavni nosilci samozaščite so delovni ljudje in občani v svojih temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih, interesnih in družbenopolitičnih skupnostih in organizacijah. Pomen družbene samozaščite je v tem, da v skladu z razvojem socialističnih samoupravnih odnosov nenehno krepi vlogo in odgovornost vseh družbenih dejavnikov pri varstvu ustavne ureditve, samoupravnih in drugih pravic, svoboščin ter družbenega in osebnega premoženja, da pri tem služba samozaščite ne postaja

mov in uresničevanje vseh samoupravnih pravic delovnih ljudi.

V dokumentu o družbeni samozaščiti je poudarjena potreba krepitve socialističnega patriotizma, socialistične naravnosti, domoljubne zavesti in varnostne kulture. K temu bo pripomogla tudi oživiljena idejno-vzgojna dejavnost, ki se po kongresnih sklepih vrača v šole, od koder je bila v času prodora liberalizma skoraj izgnana.

Prav gotovo sta visoka družbenopolitična zavest in patriotski ponos vsakega državljana najbolj uspešna dejavnika samozaščite. Domoljubna zavest je najboljša preventiva v boju proti tujim, nam sovražnim ideološkim vplivom. Komur je idejnopolična vzgoja dala socialistično samoupravno zavest, tega ne bodo omajali takšni ali drugačni nasprotni vpli-

vi. Kdor ceni svoj narod in pridobitve prednikov, zlasti cilje NOB, temu takšna ali drugačna psihološka propaganda ni kos.

Zavedajmo se, da je domoljubje najmočnejša opora vseljudske obrambe in lastne zaščite.

Protipožarna zaščita v Novoteksu

Z analizo dosedanjega dela na področju protipožarne preventive in organiziranosti podjetja v temeljne organizacije združenega dela ter z željo za čimbolj učinkovito in odgovorno mesto gasilske dejavnosti v celotni strukturi družbeno pomembnih del v organizacijah združenega dela, predlagamo reorganizacijo gasilstva v okviru Novoteksa.

Da bi to reorganizacijo čim uspešneje izpeljali, je gasilsko društvo ob podpori vodstvene strukture in družbenopolitičnih organizacij skle-

nilo, da bo letošnje leto posvečeno reorganizaciji in usposabljanju vseh zaposlenih delavcev za požarno varnostno preventivo in akcijo.

Reorganizacija je zamišljena tako, da bodo v vsaki TOZD in v vsaki izmeni usposobljeni delavci, ki bodo lahko takoj, ko bo potrebno, začeli gasiti požar in reševati premoženje in ljudi. Hkrati pa bodo po tem našem predlogu prevzemali odgovornost za usposobljenost in delovanje gasilskih enot v temeljnih organizacijah združenega dela tudi vodstveni delavci v obratih.

Ta reorganizacija je rezultat temeljite analize dosedanje organiziranosti, ki je za sedanje pogoje dela preživela in ne zagotavlja učinkovite protipožarne zaščite v delovni organizaciji.

Tako reorganizirano gasilsko društvo v podjetju se bo lahko tako v miru kakor tudi v vojni najbolj učinkovito vključevalo v program civilne zaščite.

Upravni odbor industrijskega gasilkega društva Novoteks je predlog nove organiziranosti protipožarne zaščite obravnaval na sestankih in tudi na občnem zboru gasilkega društva. Predlog je dobil vso podporo in določili smo komisijo za izdelavo pravilnika o organiziranosti protipožarne zaščite, o kateri bo razpravljala centralni delavski svet podjetja in s tem tudi obvezal vse vodilne in strokovne sodelavce za večjo skrb in odgovornost za protipožarno zaščito.

R. F.

Vratar je ob dveh odprl vrata...

ne nobena sila zunaj družbe in nad družbo. Nujnost široko zastavljene družbene samozaščite torej velja, da skrbi za varstvo ne prepuščamo specializiranim državnim in drugim organom, ki sicer imajo pomembno strokovno vlogo, marveč da je samozaščita zasnovana na aktivni vlogi vseh družbenih subjektov.

Eden izmed pogojev, ki vpliva na zaupanje v našo samoupravno družbo in s tem na utrjevanje družbene samozaščite, je dosledno spoštovanje zakonov, dogovorov, sporazu-

Hvala vam, delavci

Marsikateri delavec naše tovarne se je oziral za prikupnimi mladimi dekleti in fanti, ki so v tovarno prišli 1. julija. To smo bili dijaki srednjih šol, ki smo se odločili, da bomo opravljali enomesečno delovno prakso v Novoteksu.

Prišli smo od vsepovsod, nismo se poznali, toda kmalu smo postali nerazdružni prijatelji.

Mnogi nismo bili na praksi prvič, zato smo se z delavci že poznali, drugim je bila tovarna še neznana. Rečemo pa lahko, da so delavci vse vljudno sprejeli in nas počasi privajali na delo v tovarni. Mnogim je bilo na začetku težko, toda šlo je. Spoznali smo, da moramo znanje, ki smo ga pridobili v šoli, uskladiti s praktičnim delom. Zahvaliti se moramo vsem delavcem, ki so se zelo trudili, da bi od te prakse dijaki odnesli čim več.

Dnevi hitro minevajo, spet se bomo razšli, toda ostal bo spomin na nepozabne dneve, ostalo bo prijateljstvo.

V imenu vseh praktikantov se zahvaljujem kolektivu tovarne Novoteks za trud, ki so ga imeli z nami.

Za konec lahko napišem samo še to: nekoč vam bomo ves vaš trud poplačali!

Praktikant

DAVID

Romka se je že privadila delu za strojem.

ZAHVALA

Vsem članom kolektiva „NOVOTEKSA“, DE Vinica, ki so nam ob smrti našega brata izrazili sožalje in nam pomagali, ter mehnikom za podarjeni venec se v imenu njegove žene in otrok ter naju dveh najiskrenejše zahvaljujemo.

Marica Mravinec
Franc Fugina

V nesreči nisi sam

Ves mesec sem delal, trudil sem se, da bi čim več naredil, da bi sprotne delovne zadolžitve kar najboljše opravil, da bi delo bilo opravljeno kar najbolje in da bi količinsko normo prekoračil v kar največji možni meri. Opravičeno sem upal na večjo vrednost točke, na večji osebni dohodek.

20. maja sem prejel plačo, moje nade so se uresničile, plačilna kuverta je bila polna. Vesel sem jo vtaknil v zadnji hlačni žep. Veselja pa je bilo kmalu konec. V zadnjem žepu ni bilo več ne plačilne kuverte ne denarja. Nekdo je izkoristil mojo nepredvidnost in mi je v gneči pri vratarju ob 14. uri, ko sem šel z dela, vzel težko prisluženi denar.

Delavci TOZD Konfekcija Novo mesto so razumeli moj težak položaj. Skušali so mi pomagati. Nekdo je verjetno predlagal, da zberejo denar in mi tako nadomestijo ukradeno plačo. In zbrali so. Ponovno je prišla do izraza solidarnost ljudi. Ko so mi izročali denar, sem čutil, da v nesreči nisem sam. Pregovor pravi, da prijatelja najbolje spoznaš v nesreči. In jaz sem jih spoznal.

Za nepričakovano tovariško pomoč, ki mi daje vero v človeka, se iz srca zahvaljujem. Vsem delavcem iz TOZD Konfekcija Novo mesto še enkrat prisrčna hvala!

Delavec konfekcije
Novo mesto
IVAN ASIČ

V. dolenjska slikarska kolonija

Pred petimi leti smo se odločili, da iztrgamo pozabi hitro spreminjajočo se podobo Novega mesta in bližnje okolice in ohranimo živ spomin v umetniški izpovedi akademskih slikarjev, likovnih pedagogov in slikarjev samoukov. Slikarska kolonija, ki smo jo prvič organizirali leta 1971, je bila za nas povsem novo področje, ki je daleč od naše osnovne dejavnosti. Menim, da je bila ta naša odločitev

pravilna. Ko danes občudujemo ustvaritve s štirih slikarskih kolonij, vidimo, da ne bi bilo prav, če bi se ne zanimali tudi za kulturno življenje.

Prva dolenjska slikarska kolonija je bila leta 1971. Na njej so slikarji v umetniški obliki ohranili propadajoče mline ob Krki. Sodelovali so: Peter Adamič, Božidar Jakac, Leon Koporc, Miroslav Kugler, Aladin Lanc, Kamilo Legat, Ljubo Ravnikar,

Letošnja poletna moda se navdušuje nad modeli tridesetih in petdesetih let. Tkanine so voljne, mehke, lahke in čisto prosojne, modeli pa udobni, praktični, zanimivi in privlačni. Obleka srajčnega kroja je za starejše z V ovratnim izrezom, bolj suhim pa pristaja bogato nabrana. Veliko je mehko padajočih rokavov in domiselno oblikovanih dekoltejev. Ovratniki, rame in rokavi so glavne značilnosti enodelnih in dvodelnih oblek.

Tatjana

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Od 26. junija do 9. julija so na novomeški transfuzijski postaji darovali kri naslednji Novoteksovi delavci: Nadu Franc (do sedaj že 10-krat), Dobovičnik Janko (10), Šurla Alojz (10), Florjančič Milena (13), Kobljar Janja (13), Rukš Antonija (13), Petan Rajko (6), Florjančič Jožica (9), Sekula Martin (11), Kos Jože (5), Turk Franc (9), Korče Marija (6), Krapež Ana (6), Tršinar Anton (5), Les Silva (3), Kocjančič Ivan (17), Drenovec Vlado (9), Može Martin (1), Sitar Rozalija (13), Bečaj Ivan (1), Šimenc Jože (13), Mihalič Drago (5), Kralj Ana (12), Marn Jože (8), Peterlin Martin (21), Jerič Ivanka (10), Vovk Jožica (5), Kolenc Milan (2), Pavlič Avgust (26), Srčič Srečko (9), Vasič Dušan (11), Hribar Vinjo (8), Udovič Viljem (14), Cekuta Jože (13), Mohar Slavka (2), Čečelič Slavko (7), Žitnik Alojz (6), Mejač Jože (12) in Golob Marija (8).

Tone Tomazin, Jaka Torkar in starosta slikarjev v koloniji Rajko Slapernik.

Druga dolenjska slikarska kolonija leta 1972 je imela za nalogo upodobiti dolenjsko domačijo in človeka na njej. Na njej so sodelovali: Peter Adamič, gostja iz Poljske Elżbieta Binczak-Handerek, Leopold Hočevar, Leon Koporc, Kamilo Legat, Albin Lugarič, Tomaž Perko, Novomeščan Branko Suh, gost iz Sovjetske zveze Otar A. Sulava, Rudi Španzel, Tone Tomazin in Jaka Torkar.

Tretja dolenjska slikarska kolonija leta 1973 se je odmaknila od Krke. Slikarji so upodabljali pokrajino in človeka okoli Šmarjeških Toplic. Na njej so sodelovali: gostja iz Poljske Maria Helena Grychowska, Leopold Hočevar, Kamilo Legat, Albin Lugarič, Miha Maleš, Nikolaj Omersa, Tomaž Perko, Ivan Seljak-Čopič, Štefan Simonič in Novomeščan Branko Suh.

Lanskoletna slikarska kolonija je v umetniški izpovedi prepletala dela starejših predstavnikov z deli slikarjev z usmeritvijo v najnovejša likovna snovanja.

Na njej so ustvarjali: Boris Jesih, Štefan Simonič, Branko Suh, Nikolaj Omersa, Evgen Sajovic, Miha Maleš, Miran Hočevar, Lado Pengov, Ivan Seljak-Čopič, Janez Kovačič in Ejub Begović iz Trebinja.

Letos so se zbrali umetniki pod vodstvom profesorja Andreja Pavlovca, višjega kustosa in ravnatelja muzeja v Škofji Loki, že na V. dolenjski slikarski koloniji. V desetdnevni slikarski koloniji, ki prav zdaj teče, bodo umetniki upodabljali Novo mesto in njegove prebivalce.

Od lanskoletnih udeležencev sodelujejo na letošnji slikarski koloniji: Brane Suh iz Novega mesta, Evgen Sajovic iz Ljubljane, Boris Jesih iz Škofje Loke, Ejub Begović iz Trebinja in Janez Kovačič iz Ljubljane.

Vsem udeležencem V. dolenjske slikarske kolonije želimo čim več ustvarjalnega dela, kar najboljše pogoje za delo in dobro počutje v Novem mestu. Istočasno se zahvaljujemo profesorju Andreju Pavlovcu za dosedanje uspešno strokovno vodenje Dolenjske slikarske kolonije.

PRIŠLI PRIŠLI PRIŠLI PRIŠLI PRIŠLI PRIŠLI PRIŠLI

Od 20. junija do 16. julija 1975 so v podjetje prišli: TOZD Tkanina – delovna enota predilnica: Jenič Martin; delovna enota tkalnica: Grlica Jože, Brajdič Bruno in Sluga Marjan; delovna enota priprava: Brajdič Tatjana. TOZD Konfekcija – delovna enota konfekcija Novo mesto: Potočar Jožica; skupne službe konfekcije: Kastelic Šlavica. TOZD Strešnik Dobruška vas: Vdovč Dra-

go. TOZD Predilnica Metlika: Geršič Jože, Tomašič Josip in Boldin Branko. TOZD Trgovine – prodajalna Zenica: Hoseljčič Sečo in Poljak Sačina. Skupne službe podjetja – investicijsko-vzdrževalni sektor: Glinšek Milan; finančni sektor: Zorič Milan in Judež Marija; splošni sektor: Lužar Jelka, Gašperič Anica in Radešček Anica.

ODŠLI ODŠLI ODŠLI ODŠLI ODŠLI ODŠLI ODŠLI ODŠLI

V istem času so podjetje zapustili: TOZD Tkanina – delovna enota tkalnica: Kisovec Ivanka in Strahan Anton; delovna enota predilnica: Zbašnjak Ciril, Kos Marjan, Štrukelj Anton in Novak Anton; delovna enota oplemenitilnica: Hočevar Jaroslav; desinaturna: Damjanovič Dako. TOZD Konfekcija – delovna enota konfekcija Novo mesto: Miškovič Terezija, Gregorčič Štefka in

Medved Danica. TOZD Strežnik Dobruška vas: Kočevar Dominik. TOZD Predilnica Metlika: Magovec Marta, Sambol Marica in Novosel Ljubica. TOZD Trgovine – prodajalna Zenica: Jovič Milenka in Zlomislič Persa. Skupne službe podjetja – investicijsko-vzdrževalni sektor: Šmjd Jakob; izučili so se: Grabnar Dušan, Seničar Bojan in Fink Stan-ko; menza: Krže Primož.

USPEŠNA TEKSTILIADA

Trinajsta Tekstilijada NIK 75 je zaključena. Stiri dni se je 3800 delavcev – športnikov iz 127 delovnih organizacij na igriščih ASD Mladosti na Savi, v športnem domu, v koncertni dvorani Vatroslav Lisinski borilo za točke v malem nogometu, košarki, rokometu, odbojki, namiznem tenisu, kegljanju, streljanju, atletiki in šahu. Letošnje srečanje je bilo posvečeno dnevu borca in 30. obletnici osvoboditve.

Te manifestacije se je udeležila tudi naša ekipa. Moški in ženske so sodelovali v odbojki, namiznem tenisu, šahu, streljanju, kegljanju in atletiki.

Doseženi so bili naslednji rezultati:

MALI NOGOMET – 74 ekip: 1. Makedonka – Štip, 2. Interplet – Brčko, 3. Nitex – Niš. **KOŠARKA** – moški – 12 ekip: 1. IVK – Piro, 2. Dunav – Čelarevo, 3. Stružanka – Struga. **KOŠARKA** – ženske – 8 ekip: 1. Alhos – Sarajevo, 2. Dunav – Čelarevo, 3. B. Kidrič – Zadar. **ODBOJKA** – moški – 22 ekip: rezultati: Novoteks : Timočanka 2:0; Novoteks : Interplet 0:2; vrstni red: 1. Interplet – Brčko, 2. Tetex – Tetovo, 3. IVK – Piro, 5. Novoteks. **ODBOJKA** – ženske – 12 ekip: re-

zultati: Varteks: Novoteks 2:0; vrstni red: 1. Vitex – Visoko, 2. Tetex – Tetovo, 3. Vutex – Vukovar, 9. Novoteks. **NAMIZNI TENIS** – moški 52 ekip: rezultati: Novoteks – Bačka produkt 3:0; Novoteks : Borac 3:0; Novoteks – Leskotex 3:0; Novoteks : Pam. ind. 0:3; Novoteks : Nitex 3:0; vrstni red: 1. Pamučna industrija – D. Resa, 2. Stružanka – Struga, 3. Novoteks. **NAMIZNI TENIS** – ženske – 8 ekip: rezultati: Novoteks : Svilana 3:1; Novoteks : Varteks 3:0; Novoteks : Sloboda 3:0; Novoteks : Mura 2:3; vrstni red: 1. Mura – M. Sobota, 2. Novoteks, 3. Majšperk. **KEGLJANJE** – moški – 54 ekip: 1. Vis – Varaždin (643 kegljev); 2. Tekstilindus – Kranj (623); 3. MTT – Maribor (609); 4. Novoteks 601. **KEGLJANJE** – ženske – 14 ekip: 1. RIO – Reka (396 kegljev); 2. Jutranjka – Sevnica (368); 3. MTT – Maribor (364); 5. Novoteks (328). **STRELJANJE** – moški – 54 ekip: 1. Nitex Niš – (629 krogov); 2. Tekstilpromet – (627); 3. Tetex – Tetovo (621); 25. Novoteks (480). **STRELJANJE** – ženske – 36 ekip: 1. Niteks – Niš (596 krogov); 2. Metka – Celje (560); 3. MTT – Maribor (553); 24. Novoteks 280. **ATLETIKA** – moški – 20 ekip: 1. Tetex – Tetovo (2361 točk); 2. Novoteks (2231); 3. Alhos – Sarajevo (1932). 100 m posamežno: 1. Kojevski – Tetex 11.3; 2. Zakovski – Tetex 11.8; 3. Štrumbelj – Novoteks 12.2. V ekipnem delu je Somrak dosegel rezultat 11.9, Zagar R. pa 13.0. 800 m posamežno: 1. Bošković – Vesna 2:03.6; 2. Antolič – NIK 2:04.6; 3. Lužar – Novoteks 2:09.0. Brule je dosegel rezultat 2:14.0. **ATLETIKA** – ženske – 20 ekip: 1. Tetex – Tetovo (2309 točk); 2. NIK – Zagreb (1954); 3. Mura – M. Sobota (1843); 7. Novoteks (1366). 60 m posamežno: 1.

Isajlovska – Tetex 8,5; 2. Mikac – NIK 8,7; 3. Kolosa – Mura 9,0. Zagar Milena je dosegla rezultat 10,8, Ručigaj na 10,0. 600 m posamežno: 1. Mikac – NIK 1:47,0; 2. Isajlovska – Tetex 1:51,9; 3. Jesić – Trudbenik 1:56,2. Blažičeva je dosegla rezultat 2:02,2, Segnetova 2:10,0. **ŠAH** – moški – 66 ekip: 1. KTI – Krapina 21,5 točk; 2. MTC – Čakovac 19,5; 3. MTT – Maribor 19,5; 15. Novoteks 15. **ŠAH** – ženske – 5 ekip: Novoteks – Leskotex

ZAHVALA

Vsi Novoteksovi udeleženci letošnje tekstilijade in sindikat se zahvaljujemo ing. Francu Kovačiču za zelo uspešno vodenje tekmovalcev in tekmovalk na športnih terenih in v prostem času. Želimo, da bi tudi v prihodnje opravljal to odgovorno nalogu.

4:0; vrstni red: 1. Novoteks; 2. Leskotex – Leskovac.

KONČNI VRSTNI RED: 1. TETEX, Tetovo 19 točk; 2. NOVOTEXS 14 točk; 3. NITEX – Niš 13 točk.

Vzporedno s športnimi tekmovanji je bilo v hotelu „Sport“ v Zagrebu posvetovanje tekstilnih strokovnjakov in sindikalnih delavcev tekstilne industrije Jugoslavije.

Tridnevno posvetovanje so pripravili strokovnjaki Višje šole za tekstil in oblačenje iz Zagreba ter Gospodarska zbornica in sindikat SR Hrvatske. Na posvetovanju je bilo poudarjeno, da je potrebno proizvodnjo racionalizirati in izboljšati kvaliteto. Z združevanjem TOZD v

OZD je možno ojačati konkurenčnost in enotnost v planski in poslovni politiki. Preko marketingov spoznavati trg in mu nuditi zaželeno blago. Pomembno je povezovanje in sodelovanje s panogami v industriji in kmetijstvu, ki proizvajajo za tekstilno industrijo surovine in drug material. Povečati je treba izvoz na konvertibilna tržišča, izpolnjevati moramo strokovni kader in mu dati možnost za delovanje. Ne nazadnje smo ugotovili, da je potrebno še v večji meri razvijati samoupravne odnose.

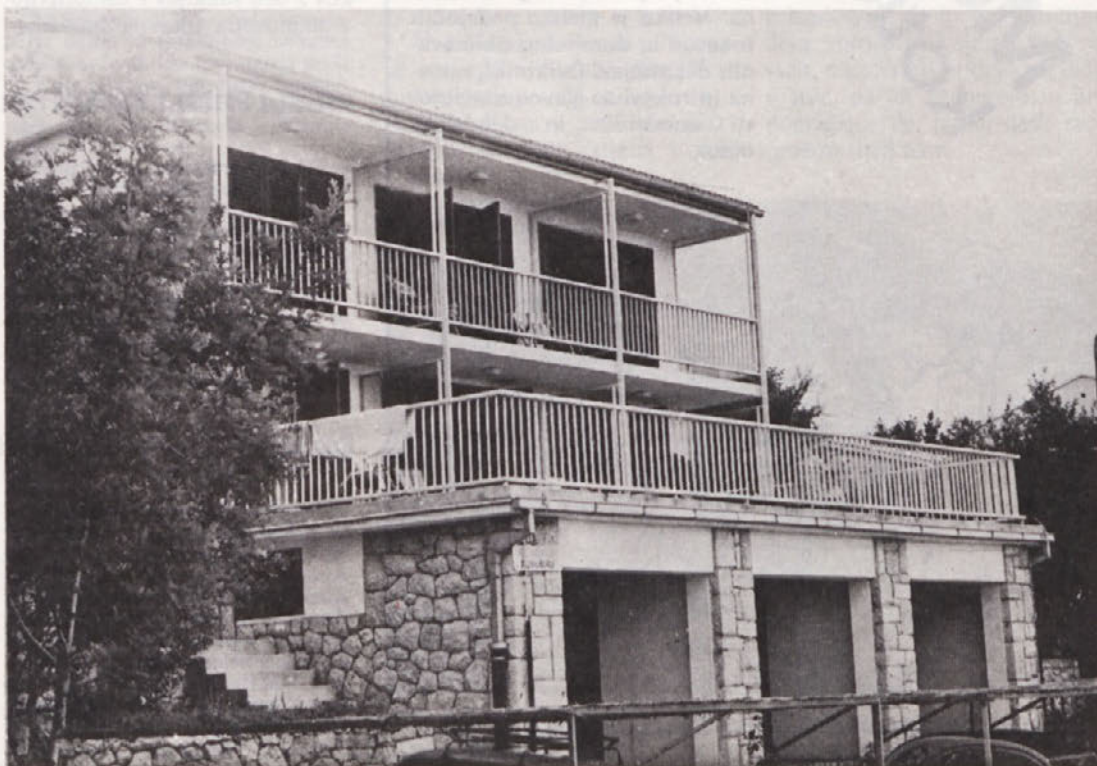
Na večer prvega tekmovalnega dne je bilo v dvorani „Vatroslav Lisinski“ tekmovanje za najboljši glas Tekstilijade. V spored je bila vključena tudi modna revija in nastop folklornih skupin mladih tekstilcev.

Zadnji dan „Tekstilijade 75“ je bil v Kumrovcu. Tu je iniciativni odbor za organizatorja naslednje Tekstilijade izbral „Alhos“ iz Sarajeva. Po podelitvi priznanj najboljšim in partizanskem pikniku je bila XIII. tekstilijada zaključena.

BOGDAN – MARJAN

POZIV

Sindikat poziva vse naše delavce, naj se v čim večjem številu vključujejo v delavske športne igre in tako omogočijo, da bosta šport in rekreacija res vsakdanjost našega delovnega človeka. Na tak način bomo tudi izbirali delavce – športnike za tekstilijade. Tako bodo sodelovali res najboljši, obenem pa bomo bistveno pripomogli k uspehom naših športnih ekip.

Naša tovarna je dobro poskrbela za zasluženi oddih delavcev. Na sliki: Novoteksov dom v Selcah.

Novoteks

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako prvo sredo v mesecu v nakladi 3400 izvodov. Urejuje ga izdajateljski svet: Franc Pavlin, Teodora Kovačič, Konrad Mehle, Marinka Miklič, Anton Pezdirc, Andrej Počrvina, Slavko Polak in Miran Simič. Predsednik izdajateljskega sveta je Andrej Počrvina. Odgovorni urednik Danilo Kovačič. Uredništvo in uprava: Novoteks, Novo mesto, Foersterjeva 10. Stavek, filmi in prelom: ČZP Dolenjski list, tiska Knjigotisk Novo mesto.